

**ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ МУЗЕЈА НИШ
ЗА 2025. ГОДИНУ**

ДЕЦЕМБАР 2024. ГОДИНЕ

На основу члана 44. став 1. тачка 5. Закона о култури („Сл. гласник РС“, бр 72/09, 13/16, 30/16-испр., 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), члана 15. став 1. тачка 5. Одлуке о оснивању Народног музеја Ниш („Сл. лист Града Ниша“, бр. 2/11, 115/16, 99/20 и 85/21) и члана 36. став 1. тачка 6. Статута Народног музеја Ниш, Управни одбор Народног музеја Ниш на седници одржаној 20.12.2024. године, донео је

ПРОГРАМ РАДА НАРОДНОГ МУЗЕЈА НИШ ЗА 2025. ГОДИНУ

Програм рада је израђен у складу са приоритетним циљевима и мерама дефинисаним у Плану развоја града Ниша за период 2021-2027. године. Приликом планирања активности полазило се од одобрених апропријација у буџету за 2025. годину и финансијског плана Народног музеја Ниш.

Приликом израде Програма рада Музеја за 2025. годину, анализирани су приоритети у складу са потребама деловања у свим аспектима музејског рада, уз поштовање одредби Закона о музејској делатности, Закона о културним добрима и Закона о култури. Према наведеним законима и решењу о територијалној надлежности музеја у Србији, Народни музеј Ниш представља музеј комплексног типа, који своју делатност спроводи на територији нишавског округа, односно више општина: Ниш, Алексинац, Ражањ, Меровина, Сврљиг, Гачин Хан и Дољевац.

Стручни рад у музеју је организован у оквиру сектора основне делатности, у чијем саставу се налазе следећа одељења: археологија, нумизматика и епиграфика, етнологија, историја, историја уметности, књижевна заоставштина, конзервација и рестаурација, документација са фото службом и библиотеком и одељење за едукацију, комуникацију и односе са јавношћу.

Народни музеј Ниш делује у више објеката који се налазе на неколико локација у граду: зграда Управе у ул. Генерала М. Лешјанина 14, зграда у ул. Николе Пашића (археолошка сала), Галерија Синагога, спомен собе Стеван Сремац – Бранко Миљковић у ул. А. Ненадовића, археолошко налазиште Медијана, меморијални комплекс Логор 12. фебруар и Споменик Ћеле кула.

Након решења о реституцији, Музеј се у управној згради и у спомен собама Сремац-Миљковић налази у статусу закупца.

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

Програм рада Народног музеја Ниш конципиран је са циљем да се обавља музејска делатност са акцентом на унапређење свих аспеката деловања у складу са реалним могућностима.

Имајући у виду акутни проблем са недостатком простора за чување и излагање музејских збирки и грађе, великом приливу археолошког материјала са заштитних археолошких истраживања које се споводе на територији нишавског округа, као и недостатак стручног кадра за обраду археолошког материјала и вођењу уметничке збирке, Музеј програму рада у 2025. години приступа са приоритетним циљем заштите културних добара. С тим у вези, планирана су већа улагања у заштиту покретних и непокретних културних добара, односно то је сагледано као приоритет у планирању буџета за 2025. годину.

Поред тога, планиране су и активности које ће се одржавати током целе године, како у објектима Музеја, тако и у школама и на јавним просторима, а све у циљу да нашу делатност приближимо грађанима. Поред изложби, радионица и предавања, биће организован и додатни програм у сарадњи са другим установама културе, образовним установама и појединцима који чине културну сцену нашег града и земље. Циљ је да се настави са развојем програма за посетиоце свих доби и да се они мотивишу да активно учествују у креирању и реализацији наших активности.

I ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА

Стручни сарадници Музеја ће активно учествовати у процесу израде техничке документације за нову зграду Музеја, за коју је у претходном периоду израђено идејно решење. Музеј ће приступити изради концепта сталне музејске поставке, како би се дефинисали приоритети и испланирали радови на припреми експоната за излагање за наредни период.

Музеј је припремио пројектну документацију за изградњу Археолошког центра на Медијани и у сарадњи са Градом радиће на његовој реализацији. За развој налазишта и креирање простора за рад и презентацију, од кључне важности је да се подигне овај вишенаменски објекат који је пројектован по свим савременим параметрима. Техничку документацију је израдио Архитектонски факултет у Београду, а пројекат је финансиран од стране Министарства културе. Израђена је и студија изводљивости, у оквиру пројекта „ЕУ за културно наслеђе и туризам“ који се финансира средствима ЕУ.

II СТРУЧНА ОБРАДА КУЛТУРНИХ ДОБАРА, НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД И РАД СА ПУБЛИКОМ

Програм рада Музеја прилагођен је приоритетним циљевима и мерама дефинисаним у циљу развијања и унапређења културног стваралаштва у Нишу, што подразумева и побољшање доступности културних садржаја свим грађанима, дигитализацију грађе, развој инфраструктуре културног наслеђа, примену савремених презентација музејске грађе и непокретног културног наслеђа коришћењем савремене технологије и изградњу и адаптацију радног и изложбеног простора.

Поред тога, у свим одељењима наставиће се рад на стручној обради музејске грађе по збиркама, дигитализацији збирки у оквиру програма ИМУС и категоризација културних добара. Такође је предвиђено публиковање грађе и резултата истраживања, како у музејском стручном гласилу – Зборнику, тако и у осталим стручним публикацијама у земљи и иностранству.

Наставиће се рад на преводу турских докумената из историјских збирки и њиховој стручној обради.

• ИЗЛОЖБЕНЕ И ДРУГЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

- Изложба „Представе српских владара на предметима из збирки Музеја“.
- Изложба „Омладинске радне акције“.
- Изложба „Тера сигилата лампе из приватне колекције“.
- Гостовање у Музеју наивне и маргиналне уметности у Јагодини са изложбом „Стеван Сремац романтичар са бележницом“.
- Гостујућа изложба Природњачког музеја из Београда: „Фосили као одраз прошлости“.
- Гостујућа изложба Музеја Народног ослобођења из Марибора „Били смо прогнаници“.
- Гостујућа изложба Завода за заштиту природе Србије „Вилински коњици Србије“.
- Обележавање пробоја логораша из Логора 12. фебруар.
- Обележавање годишњице Боја на Чегру.
- Обележавање Дана сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату (22.априла), Дана победе (9.мај), Дана страдања Рома у Другом светском рату (2. август), Дана расформирања логора (14.септембар) и Ослобођења Ниша у Другом светском рату (14. октобар).

- Учесће у реализацији традиционалних манифестација: Ноћ музеја, Национална недеља музеја, Ноћ истраживача, Сићевачка књижевна колонија, Додела књижевне награде удружења Бранко Миљковић и др.

- **ТЕРЕНСКА ИСТРАЖИВАЊА**

У сарадњи са Археолошким институтом из Београда наставиће се рад на систематском истраживању резиденцијалног комплекса Константинове виле у Медијани, античког Наиса и праисторијског налазишта Хум. Такође је планиран рад на простору општина Алексинац, Сврљиг и Дољевац у сарадњи са колегама из Филозофског факултета у Београду – департмана за археологију, Археолошког института и Завода за заштиту споменика културе Ниш.

Поред археолошких, територија нишавског округа представља значајно подручје и за истраживање нематеријалног културног наслеђа, те је за 2025. годину планирано да се обави рекогносцирање територије Гаџиног Хана и прикупи етнолошка, археолошка и историјска грађа.

- **АКВИЗИЦИЈА**

У складу са појединачним плановима развоја збирки вршиће се истраживање на терену у циљу прибављања нових предмета за музејске колекције. Планиран је откуп дела нишког сликара Столета Стојковића за обогаћивање фонда уметничке збирке.

У току године обавиће се пријем веће количине археолошког материјала са заштитних археолошких истраживања које је спровео Завод за заштиту споменика културе Ниш у периоду 1987-2024.

Набавка музеалија и библиотечног материјала ће се одвијати и путем откупа, поклона и разменом са сродним установама из земље и иностранства.

- **ДИГИТАЛИЗАЦИЈА МУЗЕЈСКЕ ГРАЂЕ**

У складу са Правилником о ближим условима за дигитализацију културног наслеђа, наставиће се рад на дигиталној обради збирки и документације у ИМУС програму.

Наставиће се сарадња са Музиколошким институтом и Музејем жртава геноцида у циљу дигитализације аудио трака са сведочењима преживелих логораша.

Планирано је да се настави рад на креирању 3Д модела комплекса Константинове виле у Медијани.

Паралелно са овим пословима обављаће се и стандардна обрада збирки и вођење музејске документације, стручног архива, хемеротске и музејске библиотеке.

- **СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ**

У циљу реализације програмских активности сарадницима Музеја биће омогућен боравак у научним институцијама и установама заштите у земљи, ради прикупљања

архивске и музејске грађе и стицања праксе из области заштите културног наслеђа. Такође, уколико буде могућности организоваће се стручни обилазак споменика културе и музеја у земљи и окружењу, у циљу размене искуства на пољу музеологије и сагледавање добре праксе у циљу планирања сталне музејске поставке у новој згради Музеја.

Сви запослени ће обављати обуке у циљу унапређења пословања и праћења законских регулатива. Предвиђено је стицање виших звања за два кустоса и полагање стручних испита за организатора музејских активности и два водича.

- **НАУЧНИ СКУПОВИ И КОНФЕРЕНЦИЈЕ**

Стручни сарадници Музеја ће активно учествовати у раду струковних удружења: Музејског друштва Србије, Српског археолошког друштва и Међународног музејског савета ICOM и презентовати стручне радове на конференцијама у земљи и иностранству (на годишњој скупштини Српског археолошког друштва у Требињу, на конференцији међународног комитета за заштиту мозаика ICCM у Атини и др.).

- **МЕЂУМУЗЕЈСКА САРАДЊА**

У склопу обележавања „Године археологије у Србији“ у току 2025. археолози Музеја учествоваће на конференцијама, семинарима и конгресима који ће бити одржани у земљи са циљем представљања богатог археолошког наслеђа Ниша.

Наставиће се сарадња са сродним установама у Србији, пре свега са матичним установама: Народним музејом Србије, Историјским музејом Србије, Етнографским музејом, Народном библиотеком Србије и др. у којима сарадници Музеја обављају научно-истраживачки рад.

- **ЗАШТИТА ПОКРЕТНИХ И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА**

Конзерваторски радови биће предузети у складу са планом приоритета. Конзерваторски третмани на предметима од метала, камена и текстила обавиће се у радионицама Музеја, а третман осталих материјала мора се обавити у специјализованим конзерваторским радионицама и лабораторијама у земљи (конзервација намештаја из збирке Стеван Сремац, конзервација фотографија и докумената од папира, конзервација керамичких посуда из праисторијске збирке, конзервација и урамљивање слика из уметничке збирке).

Планирано је извођење превентивних конзерваторско-рестаураторских радова на мозаику у свечаној сали и на фрескама у северозападним просторијама Константинове виле у Медијани.

- **ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ**

У току 2025. године планирано је публикавање следећих издања:

- Зборник музеја бр. 33
- Каталог изложбе „Омладинске радне акције“
- Каталог изложбе „Тера сигилата лампе из приватне колекције“
- Репринт музејских издања, водича за објекте, флајера, улазница и др.

III ЕДУКАЦИЈА И ПОПУЛАРИЗАЦИЈА МУЗЕЈСКЕ ДЕЛАТНОСТИ

Музејске радионице одржаваће се у склопу сталних поставки и промоције музејских објеката, као пратеће активности тематских изложби и поводом обележавања међународних дана образовања, матерњег језика, позоришта, особа са дауновим синдромом, музеја, европске баштине, старијих особа, љубазности и волонтера. Наставиће се одржавање скајп часова за децу школског узраста и стручних и популарних предавања за публику различите доби и интересовања. У организацији програма настојаћемо да укључимо образовне установе са територије града Ниша и удружења посебно осетљивих група грађана.

Презентација друштвене игре „Бој на Чегру“ обавиће се у нишким школама, у склопу часова историје и обраде тематске целине Први српски устанак.

У склопу обележавања **Градске славе** у оквиру Археолошког парка Медијана биће изведене радионице израде накита по угледу на примерке из збирки музеја. Радионице ће бити подељене на радионице за одрасле и радионице у којима ће заједно учествовати деца и одрасли.

Ноћ музеја - Током ноћи музеја, у дворишту Ћеле куле биће организован турнир у друштвеној игри “Бој на Чегру” намењен деци и одраслима.

Током лета биће организовано низ едукативних радионица за разне циљне групе на археолошком налазишту Медијана, у склопу манифестације **Лето у Музеју**.

Планирано је да оживимо некадашње литерарне и ликовне конкурсе за нишке ученике са темама из књижевних заоставштина С.Сремац-Б.Миљковић.

Музеј ће наставити презентовање и промоцију својих активности путем друштвених мрежа, како би повећали видљивост нашег рада и заинтересовали већи број људи за учествовање у реализацији нашег програма.

IV ТЕКУЋЕ ОДРЖАВАЊЕ И ПОПРАВКЕ

Предвиђена су даља улагања у уређење археолошког налазишта Медијана у циљу проширења пешачких стаза, инсталације хидрантске мреже и текућег одржавања објеката и зелених површина. Такође је планирана санација тоалета у билетарници на Ћеле Кули.

БЕСПЛАТАН УЛАЗ:

- ДЕЦА ДО 7 ГОДИНА
- ЧЛАНОВИ ИСМ - а МУЗЕЈСКОГ ДРУШТВА СРБИЈЕ И СРПСКОГ АРХЕОЛОШКОГ ДРУШТВА
- ОРГАНИЗОВАНО ПРИПАДНИЦИ ВОЈСКЕ И МУП - а СРБИЈЕ
- ЧЛАНОВИ УДРУЖЕЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ЊИХОВИ ПРАТИОЦИ

ЦЕНЕ УЛАЗНИЦА:

ОБЈЕКАТ	ИНДИВИДУАЛНЕ ПОСЕТЕ ОДРАСЛИ	ОСНОВЦИ, СРЕДЊОШКОЛЦИ, СТУДЕНТИ, ПЕНЗИОНЕРИ ГРУПЕ ПРЕКО 10 ОСОБА
МЕДИЈАНА	500 динара	400 динара
ТЕЛЕ КУЛА	300 динара	250 динара
МЕМОРИЈАЛНИ КОМПЛЕКС ЛОГОР "12. ФЕБРУАР"	300 динара	250 динара
АРХЕОЛОШКА САЛА	300 динара	250 динара
КЊИЖЕВНО-МЕМОРИЈАЛНА ПОСТАВКА СТЕВАН СРЕМАЦИ БРАНКО МИЉКОВИЋ	БЕСПЛАТНО	БЕСПЛАТНО
ГАЛЕРИЈА СИНАГОГА	БЕСПЛАТНО	БЕСПЛАТНО
СВИ ОБЈЕКТИ	1200 динара	1000 динара

ОСТАВАРИТЕЛНИ ПОПУСТ У ВИДУ ЛИЧНЕ КАРТЕ ПЕНЗИОНЕРИ СТВАРАЈУ ПОПУСТ НА ОСНОВУ ЛИЧНЕ КАРТЕ КОЈОМ СЕ МОЖЕ УТВРДИТИ ДА ИМАЈУ 65 ИЛИ ВИШЕ ГОДИНА ИЛИ НА ОСНОВУ ПЕНЗИОНОГ ЧЕКА

НАПОМЕНА: ЦЕНЕ ПОДЛЕЖЕ КОРЕКЦИЈИ У СЛАДУ СА РАСТОМ ЦЕНА НА ТРЖИШТУ.

Ценовник услуга подлеже корекцији у складу са растом цена на тржишту.

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА УПРАВНОГ ОДБОРА

проф. др. Зора Бојанић